

Egyesületi közlemények.

Az Országos Erdészeti-Egyesület 1876. évi márczius-hó 20-án tartott választmányi ülésének jegyzőkönyve.

Jelen voltak : Tisza Lajos elnök ö Nagyméltósága; Wagner Károly alelnök; Balás Vincze, Berzeviczy Egyed, Dégenfeld Imre gróf, Ghyczy Emil, Hoffmann Sándor választmányi tagok és Bedő Albert egyleti titkár.

I. Olvastatik a földmivelési-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. ministernek az erdőtörvényjavaslat ügyében az egyesület elnökéhez intézett következő leirata :

3940. sz. A Nagyméltóságodhoz, mint az „Orsz. Erdészeti Egyesület“ elnökéhez 3940. sz. a. intézett megkeresésem kapcsán van szerencsém Nagyméltóságodat értesíteni, hogy én a törvényjavaslatot utólag átnézvén, azon meggyőződésre jutottam, hogy az jelen alakja, terjedelme s intézkedéseiben sem a viszonyoknak kellőleg meg nem felel, sem költséges volta miatt az ország jelen helyzetében életbe léptethető nem lenne.

Óhajtanám ugyanis, hogy a törvényjavaslat a tulajdon szabad használatát csakis azon esetekben korlátozza, melyekben az állam érdekei ezt elodázhatlanul követelik.

A törvény intézkedéseit tehát csakis a véderdők, a feltétlen erdőtalajon álló erdők, az állami, a hitbizományi, a holt kézen levő s a törvényhatósági községi erdőkre kívánám szoríttatni, — míg a kétségtelenül szántható talajon álló erdőkre nézve a szabad használatot semminemű nehézségekkel nem tartom terhelhetőnek.

Az I. czim III. fejezetében rendszeresített tervezett megyei erdőtanácsok elemeiről az új közigazgatási törvény által elrendelendő bizottság alakítása alkalmával lehetend gondoskodni, s ez esetben egy újabb alkotás nehézségei és költségei önként elesnek.

Ugyanazon fejezet 38. §-ában tervezett kir. erdőfelügyelők költségeit az ország ez idő szerint nem viselhetvén, a mennyiben a fentemlített erdők feletti őrködés nélkülözhetlen, ezen felügyeletet a megyék- és kerületekre kívánám bizni.

Az 1. czim IV. fejezetének az erdei kihágások ügyébenei intézkedései a szerint, a mint a törvény megszorító intézkedései szűkebb keretbe vonatnak, önként kevesbülni fognak.

Az V. fejezetben foglalt illetékességi intézkedések sem az ügyek kívánatos gyors intézésére, sem a közvélemény ez irányban nyilvánult kívánalmi kielégítésére nézve megfelelők nem lévén, részemről az erdei kihágások s károsítások elítélését a rendes törvénykezési eljárás mellőzésével határozottan a köz-igazgatás közegeire vélem bizandónak.

A 2. czim intézkedései a kopár területek beültetéséről, mint az ország pénzügyi képességét messze tulszárnyalók vagy teljesen mellőzendők, vagy sokkal szűkebb keretbe lesznek szoritandók.

A 87—111. §§-ban foglalt vizi szállítás vagy fausztatási rendelkezések, — mint melyek egy vizjogi törvény körébe esnek, a javaslatból kihagyandók s a majdan hozandó említett törvénybe lesznek felveendők.

A 4. czim III. fejezetében foglalt büntetések a legeltetési károsítások ellenében, melyekre különös súlyt helyezek, — s általában a lopásokra kiszabott büntetések oly enyhék, hogy a törvény azon intentiója, miszerint a tulajdon a károsítá-soktól megóvassék s a szándékos kárttevők annak megtáma-dásától visszariasztassanak, általuk elérhető nem lévén, e czim alatt szigorubb intézkedéseket tartok a javaslatba felveendőknek.

Felkérem az előadottaknál fogva Nagyméltóságodat, hogy a közlött törvényjavaslatot beható tárgyalás alá vétetvén, tekintettel azon körülményre, hogy egy erdőtörvénynek mielőbbi életbeléptetését az állam és a közönség érdekei követelik, egy

ily törvény létrejövetelét oly módon méltóztassék elősegíteni, hogy a vezetése alatti szaktestület kiválóbb ügy buzgó tagjai közreműködésével egy újabb, észrevételeimet figyelembe tartó törvényjavaslatot vagy egészben kidolgoztatni, vagy legalább annak kikötéseimnek megfelelő vázlatát összeállíttatni méltóztassék.

Azon ügyszeretet, melynek Nagyméltóságod közpályáján oly sok alkalommal szolgáltatva fényes tanuságát, biztosítékot nyújt nekem arra nézve, hogy megkeresésemnek, mely ugyan elég fárasztó munkát vesz igénybe, szives leend lehetőleg megfelelni.

Mindenesetre felkérem Nagyméltóságodat, hogy jelen átiratomra mielőbb sziveskedjék nagybecsű válaszát megadni.

Simonyi, s. k.

Az igazgató válaszmány készséggel járul ahoz, hogy az erdőtörvényjavaslat az egyesület által a ministeri leirat kívánatahoz és a közigazgatási rendszer körében időközben beállott változáshoz képest újabb átdolgozás alá vétessék, s ezen munkát teljesítésére Dégenfeld Imre gróf elnökte alatt Wagner, Berzeviczy, Divald és Bedő tagokból álló bizottságot küldi ki.

II. A földmívelési-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. ministerium a határok és utak beültetéséről, s a községi falkolákról szóló törvényjavaslatot, mely a ministerium kebelében az egyesület képviselőjének közreműködése mellett készült véleményezés végett küldi meg.

Az igazgató válaszmány ezen törvényjavaslatot az erdő-törvényjasslattal összefüggésben állónak ismervén, az ennek átdolgozását teljesítő bizottságnak véleményezésre adja ki.

III. Tárgyaltatik a m. k. pénzügyministeriumnak az erdőörököt terhelő vadászati jegyadó ügyében adott következő válasza :

59639. sz. Folyó évi novemberhó 18-áról 386. szám alatt tett felterjesztésére értesítettik a tisztelt országos erdészeti egyesület, hogy az abban előadott kérelme, miszerint az erdőőrökre az 1875. évi XXI. t. cikk 10. §-ának intézkedése alkalmaztassék, nem találtatott teljesíthetőnek, mert ezen törvény 9. §-a határozottan rendeli, hogy a vadászterületek őrzésére állandóan alkalmazott egyéneknek, ha vadászatra használható lőfegyverrel vannak ellátva, az, a kinek szolgálatában állanak, vadászati jegyet mindenesetre szerezni köteles a törvényben megállapított birság terhe alatt, a lőfegyverrel ellátott erdőőrök pedig kétségkívül rendeltetésük céljánál fogva az ezen törvényszakaszban említett egyének sorába tartoznak, minthogy a törvény egyenesen megkülönbözteti a csak mezei gazdasági célokra alkalmazott egyéneket az erdészeti személyzettől, midőn a 10. §-ban különlegesen azt rendeli, hogy a 9. §. határozata nem terjed ki a mezei gazdaságnál vetések, termények és állatok őrzetére alkalmazott egyénekre.

A fennálló törvény ezen positiv intézkedéseivel szemben a tisztelt egyesület fentjelzett kérelmének figyelembe vétele tehát a ministerium jogkörén kívül esik, és annak érvényesítése csakis a törvényhozás újabb intézkedése folytán válnék lehetővé. — Budapest, 1875. decemberhó 28-án. — A magy. kir. pénzügyminister helyett: M a d a r a s s y.

Az igazgató választmány a maga részéről is átlátja azt, hogy ez ügyben törvényhozási intézkedésre van szükség, és miután meg van győződve arról, hogy a vadászati jegyadó az erdőőröket, kiknek fegyvere a szolgálat sikeres gyakorolhatóságához szükséges eszközül tekintendő, méltatlanul terheli: az erdőtörvényjavaslat átdolgozására kiküldött bizottságnak figyelmébe ajánlja azt, hogy az említett javaslat szerkesztésénél az

erdészeti személyzet vadászati jegyadója megszüntetését célzó javaslatot vegyen fel.

IV. A földmivelési-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. ministerium a cserkéregtermelés ügyében a következő leiratot intézi az egyesülethez :

4631. sz. 1876. februárhó 24-én. A cserzésre alkalmas anyagok, különösen a fiatal cserfák héja mindinkább keresett kiviteli czikké válik, sajnálattal értesülök azonban több oldalról arról, hogy a növekedő kivitel ingere által félrevezettetve, az okszerű csermivelés szabályai erdőbirtokosaink legtöbbje által elhanyagoltatnak, és az erdőkihasználás erdőpusztitássá fajul. Miután óhajtandó, hogy a csermivelés az erdészet állandó és biztos jövedelmi forrásává váljék, hajlandó lennék intézkedni, hogy e tekintetben az erdőbirtokosok ugy a saját, mind a közügy érdekében kellőleg tájékoztassanak. E tárgyban nyereendő minél bővebb értesülésem céljából felkérem az egyesületet, miszerint a hazánkban már fennálló okszerűen vezetett csermivélésekről, (péld. Albrecht fhg, Friesenhof b. Nyitra-megye) közelebbi adatokat szerezvén, ezeket, valamint a csermivelés terjesztése és okszerű irányba terelésére alkalmasnak vélt rendszabály, illetőleg utasítások iránti javaslatait minél előbb tudomásomra hozni sziveskedjék. — A minister meghagyásából :

Kenessey.

Az igazgató válaszmány a kivánt javaslat iránti véleményadással Hoffmann Sándor, Illés Nándor és Bedó Albert válaszmányi tagokat bizza meg.

V. Elnök ó Nagyméltósága közli a válaszmánnyal, hogy Budapest főváros a határában lévő kopár hegyek befásítása iránti véleményadásra kérvén fel az egyesületet, erre elnökiileg azon válasz adatott, hogy az egyesület készséggel teljesíteni a főváros kívánatát, ezt megelőzőleg azonban érdemlegesebb

nyilatkozhatás végett szüksége van Budapest főváros külhatára földterületének talaj- és emelkedési viszonyait kitüntető geológiai és lejtmereti, illetőleg magassági, továbbá az erdősitendő területek egymáshoz való fekvésének és egymással való összefüggésének, s a térnagyságnak átnézetét nyújtó birtokrészleti térképeire, miért is ezek megküldésére a t. fővárosi tanács felkérte.

Helyeslő tudomásul vétetik.

VI. A titkár bemutatja a győrvidéki gazdasági egyesület azon kérelmét, melyet nevezett egyesület az önálló magyar jegybank felállítására, és a külön védvámterület ügyében a képviselőházhoz intézett, valamint azon átiratát is, melyben az egyesületet annak pártolására kéri fel.

A válaszmány ez iratokat az egyleti alapszabályok 18. §-a értelmében tudomásul veszi.

VII. A titkár bemutatja az egylet azon alapító tagjainak névsorát, kik az alapítványi kamatok befizetésével már több év óta vannak hátralékban, s kik többszöri felszólításra sem teljesítették a befizetést.

Az igazgató válaszmány figyelemmel arra, hogy a kamatokkal hátralékos tagok közül többen lehetnek, kik nem szándékosan mulasztják el a befizetést: a hátralékosokat a befizetésre való 4 heti határidő kitűzése mellett még egyszer felhívandóknak tartja, felkérve egyúttal az elnökséget, hogy a mennyiben a felhívásnak kellő sikere nem lenne, a tőkék felmondása iránt belátása szerint intézkedjék.

VIII. Az egyesület 1875. évi számadásainak megvizsgálásával Wagner, Hoffmann és Balázs tagtársak bizatnak meg.

IX. Elnök ő Nagyméltósága közli a válaszmánnyal, hogy a hazai erdőbirtokosokhoz az egyesületbe alapító tagokul leendő belépésük iránt felhívásokat intézett, s hogy az egyleti alelnök

és titkár az erdészeti szakférfiakhoz rendes tagokul leendő belépésök iránt szintén hasonló irányú felhívást adtak ki.

Az igazgató választmány helyeslőleg veszi tudomásul a tett felhívásokat, s egyidejűleg az egyesületbe felvétetnek következő alapító tagok :

Engel D. F. fakereskedő 100 frt, Kellner Valer m. k. erdőmester 100 frt, Hóra József m. k. erdőgyakornok 100 frt, Steinhausz József m. k. erdész 100 frt, Mjazyovszky Károly m. k. erdész 100 frt, Szontagh Géza m. k. erdész 100 frt, Szabó Adolf m. k. főerdész 100 frt, Czirbesz Kálmán közalapítványi erdőrendező 100 frt, Stróbel Sándor urad. erdőmester 100 frt, Petykó József m. k. katast. erdőbecslő 100 frt, Simonyi Lajos báró 200 frt, Dégenfeld Lajos gróf 200 frt, Wenkheim Rudolf gróf 200 frt, Horgosi Kárász Imre újabban 100 frt, Hunyadi Imre gróf 200 frt, Széchenyi Pál gróf 100 frt, Radák Ádám báró 200 frt, Boleza István gróf 200 frt, Rochlitz Nándor m. k. erdőgyakornok 100 frt, Nopcsa Ferencz báró 100 frt alapítványokkal, mely hazafias áldozatkésztségökért a tiszt. alapítóknak az egyesület elismerő köszönete nyilvánítatik.

Az eddig beérkezett tagsági nyilatkozatokkal jelentkezett évdíjas tagok szintén felvétetnek, az igazgató választmány azonban a többi tért igénylő névsornak az egylet folyóiratában a jelen jegyzőkönyv alkalmával való közlését nem tartja szükségesnek azért, mert az egyesület összes tagjainak névsora, ha a még folyamatban lévő aláírások befejezve lesznek, külön fog kinyomatni és kiadatni. Kijelenti továbbá a választmány, hogy a tagsági oklevelek is, az aláírások befejezése után, kellő számban kinyomandók lesznek, s úgy az alapítóknak, mint a szabályszerű nyilatkozatokat kiállított tagoknak megküldendők.

X. A titkár jelenti, hogy néhai Beniczky Ödön 100 frt alapítványát az örökösök, Hunyady Imre gr. 200 frt és Széchenyi Pál gr. 100 frt alapítványaikat készpénzben befizették, s hogy ez összegekkel, úgy mint eddig, magyar földhitelintézeti záloglevelek vásároltattak. Előadja továbbá, hogy egy más alapító tag részéről szintén történt alapítvány-befizetés olyképen, hogy az illető az aláírt 100 frt tőke befizetésére egy 100 frtról szóló magyar urbéri kötvényt küldött.

Az igazgató válaszmány a készpénzben teljesített befizetéseket örvendetes tudomásul veszi, az urbéri kötvénnyel teljesített befizetésre nézve pedig tekintettel arra, hogy az alapítványoknak urbéri kötvényekben való befizetése eddig csak azon esetben fogadtatott el, midőn az alapító azt az alapítás napján letette, vagy az alapításra vonatkozó levelében kijelentette, hogy azt ily kötvényben kívánja fizetni, s hogy ehhez képest a készpénz tőkéről kiállított és az egyesület tőkevagyonában is 100 frt valódi értékkel számításba vett alapítványi összegek a névleges 100 frtról szóló kötvényekkel az egylet tőkevagyonának megcsorbitása nélkül nem egyenlíthetők ki: az alapítványát urbéri kötvénnyel befizetni kívánó t. alapító tagot értesíteni rendeli, hogy a beküldött urbéri kötvény a beküldés napján fennállott tőzsdei pénzürtékkel a t. alapító kötelezvényében foglalt tőkének részbeni megfizetéséül számításba vétetett, s hogy ehhez képest felkéretik a t. tagtárs, miszerint a beküldött urbéri kötvény tőzsdei pénzürtéke és a 100 frt valódi értékről szóló alapítványi kötelezvény értéke közötti különbséget, mely a jelen esetben a f. évi márczius-hó 12-én megjelent hivatalos lapban közölt tőzsdei árfolyamot számítva 23 frt., az alapítványi pénztárba befizetni sziveskedjék.

XI. Az egyesület közlönyében garmond betűkkel és laponként 45 sorral számítva kiadott hirdetésekre nézve a következő árszabályzat állapittatik meg: az első negyven sorért

soronként 40 krajczár, az erre következő husz sorért, illetőleg 41 egész 60 sorig, soronként 30 krajczár, míg a 60-ik soron felül következő sorok egyenként 20 krajczárral lesznek számitandók.

XII. Jelen jegyzőkönyv hitelesítésére Wagner Károly és Ghyczy Emil tagtársak kéretnek fel. — K. m. f.

Hitelesítik :

Wagner Károly,

alelnök.

Ghyczy Emil,

választn. tag.

Tisza Lajos,

elnök.

Bedő Albert,

titkár.

A folyó évben Budapesten tartandó IX. nemzetközi statistikai kongressus programja.

I. szakosztály. *Elmélet és népesség.* 1. A statistika mint oktatás tárgya, az elemi, közép és felső tanintézetekben. 2. Mely alapokat szolgáltatasson a statistika, hogy helyes halálozási táblázatok szerkesztessenek? 3. Mily alakban szerkesztessenek a nagyvárosok időközönkénti népesedési kimutatásaik, hogy összehasonlíthatók legyenek? — II. szakosztály. *Igazságügy.* 1. Az igazság-szolgáltatási lajstromok és a bünös visszaesők. 2. A telekkönyvi statistika. — III. szakosztály. *Orvosi és közegészségügy.* 1. A járványos betegségek nemzetközi statistikája. 2. A Cholera statistikája. 3. A gyógyfürdők és ásványvizek statistikája. — IV. szakosztály. *Mezőgazdaszat és erdészet.* 1. A mezőgazdaszati statistika. 2. Az erdészeti statistika. 3. Mezőgazdasági meteorologia. — V. szakosztály. *Ipar, kereskedés és forgalom.* 1. A házi ipar statistikája. 2. Az iparban előforduló bal- és halálesetek, melyek a munkából erednek, s ezen balesetek elleni biztosítás, valamint a munkások érdekében létező